

İNTERNET HABER SİTELERİNİN TEKNİK OLARAK UYMASI GEREKEN KURALLARA DAİR USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ

Yönetim Kurulu Karar Tarihi: 10.05.2024
Yönetim Kurulu Toplantı Numarası: 2024/9

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğ'in amacı, resmî ilan ve reklam yayımı ile alakalı internet haber sitelerinin ziyaretçi trafik bilgileri, içerik ve veri güvenliği gibi uyulması gereken teknik kurallara ve buna ilişkin incelemelere dair usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 34, 35, 36, 45/A, 53 ve Geçici 9'uncu maddelerine istinaden hazırlanarak 1/2/2023 tarihli ve 32091 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasını müteakip 1/4/2023 tarihinde yürürlüğe giren Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliği'nin 52'nci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ'de geçen;

- Alan adı sağlayıcısı: Alan adı kayıt ve barındırma hizmeti veren işletmeyi,
- BİK Analitik ölçüm takip kodu: BİK Analitik ölçüm aracına ait her internet haber sitesine özel olarak üretilen ziyaretçi trafiklerini ölçülmesini sağlayan kodu,
- Header alanı: Meta etiketleri ve ölçüm takip kodunun yer aldığı sabit üst bölümü,
- İçerik yönetim sistemi: İçeriğin oluşturulmasını, düzenlenmesini ve yayımlanmasını sağlayan uygulama veya yazılımı,
- İHS: İnternet haber sitelerini,
- Kurum: Basın İlan Kurumunu,
- Site haritası: Yayımlanan içeriklerin listelendiği dosyayı,
- SSL/TSL sertifikası: Kimliği doğrulayan ve şifreli bir bağlantı sağlayan dijital sertifikayı,
- URL: İnternet haber sitelerine veya sayfasına ulaşım için kullanılan bağlantıyı,
- Yer sağlayıcısı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişiyi,
- Yönetmelik: Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliği'ni

ifade eder.

Genel teknik kurallar

MADDE 4- (1) Ziyaretçi bilgilerinin güvenliğini sağlayacak güncel ve geçerli SSL/TSL sertifikasına sahip olunması gerekmektedir.

(2) 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasında suç olarak tarif edilen içeriklerin yer aldığı internet haber sitelerine bağlantı verilemez.

(3) Sayfaların açıklama (description) ve anahtar kelime (tag) alanlarında içerik ile ilgili olmayan ifadeler yer almamalıdır.

(4) Sayfaların kaynak kodlarına erişilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması zorunludur.

(5) Ana sayfa, resmî ilan kategori sayfası ve künye sayfasında kontrolleri engelleyebilecek geçiş reklamlarının kullanılmaması gerekmektedir.

(6) Ana sayfa, başka bir alan adına yönlendirilemez.

(7) Ziyaretçiler, kendi tercihleri dışında yanıltıcı bir şekilde başka bir siteye yönlendirilmemelidir. Ziyaretçilerin kendi tercihleri ile farklı bir siteye yönlendirilmeleri durumunda ise, siteden ayrılmadan önce geçiş sayfasıyla bilgilendirilmeleri zorunludur.

(8) Sayfalarda birden çok sürümün veya adresin olması durumunda, esas (canonical) adresin belirtilmesi gerekmektedir.

(9) DDOS saldırıları gibi ani trafik artışlarında veya yüksek hızlı istek gönderimlerinde, gerçek olmayan kullanıcıların bloke edilmesini sağlayacak olan çevrimiçi test (CAPTCHA) kullanılması gerekmektedir.

BİK Analitik ölçüm takip koduna ilişkin kurallar

MADDE 5- (1) İHS'lerin kendileri için oluşturulan BİK Analitik ölçüm takip kodunu; gazetecilik faaliyeti ile alakalı olmayan alt alanlar hariç tüm sayfalarının header alanında (<head> </head> etiketlerinin arasında), varsa diğer ölçüm araçlarına ait takip kodlarının öncesinde ve kesintisiz olarak bulundurması zorunludur.

(2) Ölçüm takip kodunda herhangi bir değişiklik veya kısaltma yapılamaz.

(3) BİK Analitik ölçüm takip kodu, hiçbir sayfada birden fazla yer alamaz.

(4) Alan adı sağlayıcısı, yer sağlayıcısı veya içerik yönetim sisteminden kaynaklı olarak ölçüm takip kodunun çalışmamasına sebep olacak problemler yayının sorumluluğundadır.

İçerik standartları

MADDE 6- (1) İçeriklerin aşağıdaki teknik standartlar doğrultusunda oluşturulması gerekmektedir:

a) Haberin başlığı için meta bilgileri:

<meta name="title" content="Haberin başlığı"> --> h1 tag'i ile belirtilen

b) Haberin açıklama bilgisi için meta bilgileri:

<meta name="description" content="Haber açıklaması"> --> h2 tag'i ile belirtilen açıklama

c) Haberin yayınlanma tarihi bilgisi için meta bilgileri (ISO-8601 formatında):

<meta name="datePublished" content="2019-09-27T11:55:00+0300">

d) Haberin güncellenme tarihi için meta bilgileri (ISO-8601 formatında):

<meta name="dateModified" content="2019-09-27T12:13:52+0300">

e) Haberin url bilgisi için meta bilgileri:

Haberin birden fazla linki olduğunda burada esas linkin bilgisi verilmelidir.

<meta name="url" content="https://www.orneksite.com/ornek-haber1341522">

f) Haberin kategori bilgisi için meta bilgileri:

Haber, köşe yazısı, resmî ilan, reklam, haber reklam, foto galeri ve video için content alanına aşağıdaki etiketler kullanılmalıdır:

Haber:

<meta name="articleSection" content="news">

Köşe yazısı:

<meta name="articleSection" content="columnist">

Resmî ilan:

<meta name="articleSection" content="resmiilan">

Reklam:

<meta name="articleSection" content="reklam">

Haber reklam (advertorial):

<meta name="articleSection" content="haberreklam">

Video (haber olmayan):

<meta name="articleSection" content="video">

Foto galeri (haber olmayan):

<meta name="articleSection" content="gallery">

(2) İçeriklerin ilk yayım tarihi bilgileri (<meta name="datePublished" content="">) değiştirilemez.

(3) Kontrollerin yapılabilmesi için aşağıda yer alan IP adreslerine izin verilmesi (Whitelist'e eklenmesi) gerekmektedir:

IP Adresleri:

1: 82.222.188.222

2: 213.74.78.242

(4) Haber içeriğinin benzersiz bir etiket (unique tag) ile belirtilmesi gerekmektedir. Benzersizlik, class adıyla veya tag için oluşturulan id ile belirtilir. Ayrıca mutlaka kapsayıcı tag'e property="articleBody" şeklinde property eklenmelidir. Örnekler aşağıdaki gibidir:

Örnek 1: <div id="içerikAlanı" property="articleBody"></div>

Bu alanda farklı taglar açılabilir. (<p>, , <a> vs.) Haberle alakasız içerik bulunmamalıdır.

Örnek 2: <div class="detay" property="articleBody"></div>

Bu alanda farklı taglar açılabilir. (<p>, , <a> vs.) Haberle alakasız içerik bulunmamalıdır.

(5) Resmî ilan metninin benzersiz bir etiket (unique tag) ile belirtilmesi gerekmektedir. Benzersizlik, class adıyla veya tag için oluşturulan id ile belirtilir. Ayrıca mutlaka kapsayıcı tag'e property="ilanBody" şeklinde property eklenmelidir. Örnekler aşağıdaki gibidir:

Örnek 1: <div id="içerikAlanı" property="ilanBody"></div>

Bu alanda farklı taglar açılabilir. (<p>, , <a> vs.) İlan metni haricinde içerik bulunmamalıdır.

Örnek 2: <div class="detay" property="ilanBody"></div>

Bu alanda farklı taglar açılabilir. (<p>, , <a> vs.) İlan metni haricinde içerik bulunmamalıdır.

Mahreç standartları

MADDE 7- (1) İçeriklere dair mahreç bilgisi için meta bilgilerine aşağıdaki örneklerde olduğu şekilde ilgili satırın eklenmesi ve mahrecin haber veya köşe yazısı içeriğinde belirtilen mahreç bilgisiyle aynı olması gerekmektedir. Mahreçlerin aşağıdaki standartlar doğrultusunda oluşturulması gerekmektedir:

a) Fikir işçisi:

<meta name="articleAuthor" content="AHMET YILMAZ">

b) Haber ajansı (sözleşmeli):

<meta name="articleAuthor" content="AA"> (ya da Anadolu Ajansı)

c) Bülten:

<meta name="articleAuthor" content="BULTEN"> (ya da ilgili kuruluşun adı)

d) Haber merkezi:

<meta name="articleAuthor" content="HABER MERKEZİ">

e) Alıntı (iktibas):

<meta name="articleAuthor" content="www.bik.gov.tr"> (kaynağın adının yazılması)

Künye sayfası standartları

MADDE 8- (1) Künye sayfasının aşağıdaki teknik standartlara göre oluşturulması zorunludur:

a) Künyenin tamamı "bik-kunye-main" id'li bir div içerisinde bulunmalıdır.

b) Künye metin olarak hazırlanacak, görsel bir resim (png, jpg vs.) olmamalıdır.

c) Künyede istenen CSS stil kullanılabilir.

d) Yönetmelik gereği aşağıdaki alanların bulunması zorunludur. Zorunlu alanların bulunduğu div'ler, yanlarında bulunan id'ler ile etiketlenmelidir. Zorunlu alanlar dışında istenilen bilgiler künyeye konulabilir.

aa) Yayın Sahibi Ticaret unvanlı: "bik-kunye-ticaret-unvani"

bb) Tüzel Kişi Temsilcisi: "bik-kunye-tuzel-temsilcisi"

cc) Yayıncı: "bik-kunye-yayinci"

dd) Sorumlu Müdür / Yazı İşleri Müdürü: "bik-kunye-sorumlu-yim"

- ee) Yönetim Yeri: “*bik-kunye-yonetim-yeri*”
 - ff) İletişim Telefonu: “*bik-kunye-telefon*”
 - gg) Kurumsal E-Posta: “*bik-kunye-eposta*”
 - hh) Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi Adresi: “*bik-kunye-uets*”
 - ii) Yer Sağlayıcı Ticaret Ünvanı: “*bik-kunye-yer-saglayici-unvan*”
 - jj) Yer Sağlayıcı Adresi: “*bik-kunye-yer-saglayici-adres*”
- e) Zorunlu bilgilerin yer aldığı *div* içerisinde yalnızca ilgili veri bulunmalı, başka bir görsel bileşen, metin vs. bulunmamalıdır.
- f) Zorunlu bilgiler, istenirse tablo olarak, istenirse liste olarak künyeye yerleştirilebilir. Bu konuda bir kısıt bulunmamaktadır.
- g) İmtiyaz sahibi gerçek kişi ise Yayın Sahibi Ticaret Ünvanı, (“*bik-kunye-ticaret-unvani*”) kişinin ismi, şirket ise şirket ünvanı ile varsa tüzel kişi bilgisinin de (“*bik-kunye-tuzel-temsalcisi*”) girilmesi gerekmektedir.
- h) Varsa, yayıncı bilgisi (“*bik-kunye-yayinci*”) girilmesi zorunludur.
- i) Künye sayfasının adresinin değişmesi durumunda, Yönetmelik’in 58’inci maddesi gereğince yeni adresin Kuruma yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir.

Ziyaretçi trafiğinin ölçümü ve manipülasyon

MADDE 9- (1) Ziyaretçi trafik bilgileri hesabında 1 saniye ve altı olanlar dikkate alınmaz.

(2) BİK Analitik ölçüm takip kodunun çalıştırılması amacıyla hiçbir otomatik program veya düzenek kullanılamaz.

(3) BİK Analitik ölçüm takip kodu url dizini ile tetiklenemez.

(4) BİK Analitik ölçüm takip kodu, gerçek olmayan kullanıcılar dışında anomali oluşturacak şekilde çalıştırılmaz.

(5) Otomatize edilmiş, belli periyotlarla kendini tekrarlayan, öngörülebilir ziyaretçi trafikleri tespit edilmesi halinde bu veriler tekrar değerlendirilir.

(6) Ziyaretçi trafikleri; gerçek bir kullanıcının sergileyemeyeceği hız, etkileşim, tekrar ziyaret oranları veya yüksek sayfa görüntülemeleri içeren davranışlar ihtiva edemez.

(7) Ziyaretçi trafik bilgilerinde manipülasyon yapıldığına ilişkin kanaat oluşması durumunda, bu bilgiler Kurum tarafından tekrar değerlendirilerek sonuca bağlanır.

(8) Bu maddede belirtilen veya benzeri hususlara dair menfi tespitlerde bulunulması halinde, Yönetmelik’in 63’üncü maddesine göre işlem itihazında bulunulur.

Site haritası kuralları

MADDE 10- (1) İçeriklere ilişkin son güncelleme zamanlarını ve içeriklerinin tam adreslerinin (url) yer aldığı xml formatında site haritası bulundurulması zorunludur.

(2) Birden fazla site haritasının kullanılması durumunda ana site haritasının kullanımı ve bu haritada diğer site haritası dizinleri <sitemap> etiketi ile belirtilmelidir.

(3) Site haritasında yer alan içeriklerin ana sayfa veya herhangi bir kategori adresinde yayımlanması gerekmektedir.

(4) Site haritaları UTF-8 karakter kodlaması ile oluşturulmalıdır.

Müeyyide

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ hükümlerine aykırılık tespit edilmesi durumunda, ilgili internet haber siteleri hakkında 195 sayılı Kanun ile Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 12- (1) Yönetmelik’in resmî ilan yayımıyla alâkalı birinci, üçüncü ve beşinci kısımlarına konu işbu Tebliğ’de hüküm bulunmayan hallerde, Kurum mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ 1 Haziran 2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Basın İlan Kurumu Genel Müdürü yürütür.